

När länder öppnar sina gränser är det viktigt att Sverige inte undantas. Om Sverige inte kan delta fullt ut i handelsutbytet skadar det den ekonomiska återhämtningen. Svensk diplomati har här sitt viktigaste uppdrag på decennier, skriver **Stephan Müchler** och **Per Tryding**, Sydsvenska Handelskammaren.

GRÄNSKONTROLLER SKADAR. Under krisen har många länder tagit till hårda restriktioner. Stängda gränser är inte relevant för att hindra smittspridning och skadar ekonomin.

FOTO: JOHAN NILSSON

Öppna gränser är viktigast

Runt om i Europa börjar regeringarna öppna sina samhällen igen efter veckor av karantän och restriktioner. Viktiga partners som Danmark och Tyskland är på gång att även öppna gränsen mot sina grannar. Med undantag för Sverige. I Danmark talas till och med om en exklusiv klubb med sju små länder som skall kunna ha en egen turistkorridor. Tyskland har inte heller med Sverige men verkar beredda att öppna hela inre marknaden så småningom.

Det är viktigt att Sverige kan delta fullt ut i handelsutbytet och det spelar stor roll om detta sker i juni eller i oktober. De kommande veckorna är en kritisk period under uppstarten. Och ingen vet exakt när pandemin helt försvinner och vad det innebär för reflexen att stänga gränser under längre tid.

Medicinsk expertis är tydlig med att stängda gränser inte är relevant för smittspridning. Det har inte bara Folkhälsomyndigheten uttalat utan även deras danska motsvarighet har varit tydliga med detta. Också tung tysk expertis som professor Christian Drosden, som ibland kallats Tysklands Tegnell i svenska medier,

har uttalat sig. Drosden påpekar att enstaka regioner är viktigare att ha koll på vad gäller försiktighet och att det är viktigt med öppna gränser för försörjning. Logiken är i grunden enkel och handlar om att virus inte tar hänsyn till människans politiska kartor.

Begränsningar bör alltså ske med hänsyn till var smittan finns och inte var nationsgränsen finns.

Det är inte så att näringslivets intresse går emot bekämpning av smitta, som det ibland framställs. Tyska Ifo-institutet släppte en mycket intressant analys som är gjord ihop med virologer i Braunschweig. Antagandet är att smittan avslutas med vaccin vid mitten av 2021. Slutsatsen var att man under tiden bör kunna sikta på ett R-tal runt 0,75, alltså reproduktionstal med minskande smittspridning och därför vissa restriktioner. Närmare 1,0 och över kommer innebära mycket stora kostnader också för näringslivet. Att å andra sidan garantera ett mycket lågt R-tal närmare noll under så lång tid kräver så drakoniska inskränkningar att de kan ifrågasättas både medicinskt och ekonomiskt.

Internationella affärer har stor betydelse i sammanhanget. I ett

”Länder använder inte alltid gränskontroller för att de har effekt utan för att de syns.”

sådant scenario måste vi alltså kunna ha öppna marknader och det kräver öppna gränser.

Sverige måste nu lägga hög prioritet att förklara var Sverige står inom smittspridningen. Storstadsregionen Skåne är exempelvis mindre drabbad än Köpenhamn och andra svenska gränsregioner har också goda utgångspunkter.

Om det krävs att Sverige kompromissar i frågor som ansiktsmasker med mera i vissa sammanhang, bör detta tas med i svenska övervägningar. I Tyskland finns stark misstanke om aerosolspridning, åtgärden är billig och att avvika vad gäller den här typen av insatser innebär försenad tillgång till marknader. Det är här politiken har en roll i en samlad bedömning.

Sverige har själv en historik med att hålla kvar gränskontroller även efter effekten försvunnit. Exempelvis registrerades i de svenska gränskontrollerna två vapenbrott per år efter tio miljoner kontroller årligen under 2016 och 2017. I hela Sverige registrerades som jämförelse 10 200 vapenbrott per år.

Resultaten är så magra att statistiken inte längre redovisas. Detta illustrerar att länder inte alltid använder

gränskontroller för att de har effekt utan för att de syns.

Sommaren 2019 ville både Norge och Danmark markera mot att Sverige inte hade koll på brottsligheten och sneglade på gränsbommen. Nu är det pandemin. Vi får inte hamna i en sits där Sverige är utestängt under hela pandemin på osakliga grunder.

Om turismen stängs ute och om svensk export hämmas av hårda gränser kan det äventyra återtagandet för ekonomin. Varje vecka räknas och det är bråttom att agera. Svensk diplomati har här sitt viktigaste uppdrag på decennier.

STEPHAN MÜCHLER
vd för Sydsvenska Handelskammaren

PER TRYDING
vice vd för Sydsvenska Handelskammaren